

การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร
จังหวัดร้อยเอ็ด

Administrative Competency Development of Mueang Phrai
Municipality Administrators, Roi Et Province

ศลิษา ชินสุข¹ เกศรินทร์ วิมลธาดา² กฤตพล ทองดอนพุ่ม³

Salisa Chinsuk, Ketsarin Wimon Thada, Krittapol Thongdonpum

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1.เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด 2.เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของพนักงานโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3.เพื่อศึกษาแนวทางต่อการพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 กลุ่มตัวอย่างได้มาจากบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 90 คน โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากร จำนวน 116 คน คำนวณจากสูตรทาร์โรว์ ยามาเน่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบมีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการพรรณนาแจกแจงความถี่ประกอบตารางและวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.31)

คำสำคัญ (Keywords) :การพัฒนาสมรรถนะ; การบริหารของผู้บริหารเทศบาล

Abstract

The objectives of this research article were: 1) to study the administrative competency development of Mueang Phrai municipality administrators, Roi Et Province; 2) to compare the administrative competency of administrative competency development of Mueang Phrai Municipality Administrators, Roi Et Province by opinions of the employees, classified by personal data; and 3) to propose the guidelines for administrative competency development of Mueang Phrai municipality administrators, Roi Et Province. A mixed research

Received: 2022-03-18 Revised: 2022-03-29 Accepted: 2022-04-05

¹ ผู้อำนวยการ ฝ่ายสินเชื่อ บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน) Vice President Credit Acceptance, Krungthai Card Public Company Limited E-mail: Salisa.C@kctc.co.th

² ผู้จัดการโรงแรม ไนท์เฟรนด์ Manager Night Friends Hotel. E-mail: Ketsarin Wimonthada@gmail.com

³ บริษัท เบนชนนทบุรี สีนันทอง จำกัด Benznonthaburi Sinnamthong co., LTD. E-mail: ppum67130@gmail.com

method was used. The quantitative research collected data with questionnaires that had confident value at 0.09 from 90 samples derived from 116 people using Taro Yamane's formula, data analysis by frequency, percentage, means and standard deviation, t-test and F-test value by means of two or more initial variables. When it is found that there are differences, it will compare the difference in pairs with the Least Significant Differences, LSD. For the data from the open ended questionnaires, the data were analyzed by descriptive analysis with frequencies. The qualitative research collected data from 12 key informants by in-depth-interview, and analyzed data by descriptive interpretation. As a result, the administrative competency of Mueang Phrai municipality administrators, Roi Et Province by overall was at high level ($\bar{X} = 4.00$. $SD=0.31$).

Keywords: Administrative Competency Development; Municipality Administrators

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำลังเผชิญหน้ากับการท้าทายของการเปลี่ยนแปลงบริบทสิ่งแวดล้อมซึ่งมีความซับซ้อนและพลวัตสูง สิ่งแวดล้อมสำคัญที่มีผลกระทบกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ประชาชน กฎหมาย และรัฐบาลกล่าวได้ว่า ประชาชนในยุคโลกาภิวัตน์มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและมีความตื่นตัวทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมสูงกว่าในอดีตส่งผลให้ความคาดหวังและความต้องการต่อผู้บริหารท้องถิ่นมากขึ้นด้วย ยิ่งไปกว่านั้นลักษณะความคาดหวังและความต้องการของประชาชนมีความหลากหลายตามทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของแต่ละกลุ่มยังมีความเป็นเมืองมากเท่าไร ความคาดหวังและความต้องการยังมีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งกลายเป็นแรงกดดันในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้ภาวะเช่นนี้ การบริหารงานเพื่อตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของแต่ละกลุ่ม จึงเป็นงานที่ท้าทายเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสิ่งทีกระทบกับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกประการ คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและเนื้อหาของ กฎหมาย การกระจายอำนาจที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดแผนและโครงการพัฒนาท้องถิ่นการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร และการรับโอนภารกิจจากหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคแล้วแต่ทำให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความหลากหลายและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

ระบบราชการเป็นกลไกสำคัญที่นโยบายของรัฐไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลในระยะที่ผ่านมาระบบราชการไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับยุคสมัย มีการปฏิรูประบบบริหารราชการหลายครั้งเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองเปลี่ยนแปลงจากเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ กล่าวคือ ด้านเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจดั้งเดิมที่พึ่งพาการเกษตรสู่เศรษฐกิจอุตสาหกรรม ด้านสังคมมีประชากรเพิ่มมากขึ้นก่อให้เกิดปัญหาด้านการบริการสาธารณะและปัญหาสังคม ด้านการเมืองได้มีการปฏิรูปการเมืองและประกาศให้ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการบริหารมุ่งเน้นการใช้หลักธรรมาภิบาล ประเทศไทยมีการปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐานอันสำคัญ ในการกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางสู่ส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นรากฐานอันสำคัญในระบอบประชาธิปไตยมุ่งหวังให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการตัดสินใจและตกลงใจเรื่องต่างๆ ของตนเองหรือมุ่งหวังให้สามารถบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพมีความคุ้มค่า นอกจากนี้ การปกครองท้องถิ่นยังเป็นการแบ่งเบาภาระในการจัดทำบริการของส่วนกลางช่วยสร้างจิตสำนึกในหมู่ประชาชนให้รักท้องถิ่นและร่วมมือกันในการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

และเป็นปัจจัยส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์พระประมุขของไทย ซึ่งเป็นการปกครองในระดับชาติด้วย อย่างไรก็ตาม การปกครองท้องถิ่นจะเกิดผลดีหรือไม่เพียงใดขึ้นกับปัจจัยด้านต่างๆ เช่น กำลังคน เงิน ประชากรและขนบธรรมเนียมของท้องถิ่นนั้นๆ การปกครองท้องถิ่นมีรูปแบบการปกครองที่หลากหลายซึ่งเป็นไปตามความเหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น

การกระจายอำนาจของรัฐบาลสู่ประชาชนมุ่งหวังให้ผู้นำท้องถิ่นควรมีสมรรถนะความรอบรู้ในการบริหารงานบริหารคนอย่างมืออาชีพ การบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประสบความสำเร็จ บรรลุประสิทธิผล สร้างความรุ่งเรืองเจริญเติบโตให้กับท้องถิ่นมีภาพลักษณ์ที่ดีได้รับ ความเชื่อถือไว้วางใจจากสาธารณะ สามารถตอบสนอง ความต้องการของประชาชน และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญทุกกลุ่มจึงมีความต้องการผู้นำซึ่งมีความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม และมีการจัดการภาครัฐแนวใหม่ตามแนวคิดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐตามหลักเกณฑ์ของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด อย่างไรก็ตาม ดีแม้ว่าผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานเทศบาล คือ “นายกเทศมนตรี” จึงถือได้ว่าเป็นตำแหน่งที่สำคัญยิ่ง ต่อการพัฒนาองค์กรปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของเทศบาลทั้งหมดจึงถือเป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดเทศบาลทั้งนี้โดยพิจารณาสาเหตุของการพัฒนาเทศบาลนั้นมีความล่าช้าไม่ตรง ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การยังใช้รูปแบบเดิมในการบริหารจัดการ สาเหตุประการหนึ่งเกิดจากตัวบุคคล คือ “นายกเทศมนตรี” ยังขาดสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ได้แก่ ความรู้ ทักษะความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน หรือเพิ่มเติมไม่มีทักษะการบริหารคนและแผนงานการนำเทคโนโลยีการบริหารสมัยใหม่มาปรับใช้ไม่มีคุณลักษณะของภาวะผู้นำองค์กรขาดความมั่นใจในตนเองอีกทั้งมีการถ่ายโอนตำแหน่งนักบริหารงานเทศบาลมาจากหน่วยงานอื่นย่อมทำให้ขาดความรู้ทักษะความเชี่ยวชาญในการบริหารงานของเทศบาล โดยอาจจะกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสูงสุดของเทศบาลยังขาดทักษะของความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ

เทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 และมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลซึ่งการพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด การบริหารงานของการพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นองค์กรที่มีศักยภาพในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนทั่วไป สามารถแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนได้ แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาพบปัญหาว่า มีปัญหาหลายด้านที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ หรือกำลังแก้ไขแต่ยังไม่แล้วเสร็จ เช่น การบริหารงานที่ไม่ทั่วถึง ไม่จะเป็นการให้บริการประชาชน การนำข่าวสารจากทางรัฐบาลกระจายให้ประชาชนรับทราบ นอกจากนั้น เครื่องมืออุปกรณ์ยังไม่ค่อยทันสมัยต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหาการไม่ให้ความร่วมมือของผู้นำหมู่บ้านและชุมชนในท้องถิ่น ด้วยปัญหาหลายประการเหล่านี้ทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ดจึงต้องเดินหน้าพัฒนาต่อไป

ดังนั้น การบริหารจัดการเพื่อให้ระบบงานขับเคลื่อนในทิศทางที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ และบรรลุถึงจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ที่ผู้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาทักษะและประสบการณ์ ด้วยเหตุผลและความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความใคร่และสนใจที่จะศึกษาการ

บริหารงานของการพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้เกิดการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน และนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของพนักงานโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจจากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยผู้วิจัยสังเคราะห์งานจากทฤษฎีของ ทฤษฎีของ เฮลเกล แจ็คสัน และสโลคัม ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) สมรรถนะในการสื่อสาร 2) สมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ 3) สมรรถนะในการทำงานเป็นทีม 4) สมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ 5) สมรรถนะในการตระหนักรับรู้เรื่องโลกาภิวัตน์ 6) สมรรถนะในการบริหารตนเอง

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยนั้นได้ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการวิจัยโดยแบ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธี Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 116 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยประชากร (Population) ได้แก่ ผู้บริหารและพนักงานที่อยู่เทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีจำนวน 116 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ดังนี้ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีจำนวน 90 คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พื้นที่เทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือนพฤษภาคม 2564 - พฤศจิกายน 2564 รวมระยะเวลา 7 เดือน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยนั้นได้สร้างเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัย “การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 จัดทำหนังสือถึง นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามของพนักงานเทศบาล

3.2 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับพนักงานเทศบาลตำบล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 ชุด และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน 90 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100% ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

3.3 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

3.4 จัดทำหนังสือถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

3.5 ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้

3.6 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดไว้ จนครบทุกประเด็นโดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

3.7 นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” มีดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่ม ตัวอย่างและพรรณนา ปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และอธิบายถึงการ

พัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบมีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 55.60 มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 55.60 มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 65.60 มีตำแหน่งพนักงาน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30

ข้อมูลระดับ การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 6 ด้าน สรุปได้ ดังนี้

1. ด้านสมรรถนะในการบริหารตนเอง สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.62)
2. ด้านสมรรถนะในการตระหนักรู้เรื่องโลกาภิวัตน์ สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.57)
3. ด้านสมรรถนะในการสื่อสาร สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.46)
4. ด้านสมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.55)
5. ด้านสมรรถนะในการทำงานเป็นทีม สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.53)
6. ด้านสมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.86)

แนวทางต่อการพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด คือ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น แสดงศักยภาพ และความเสมอภาคในการทำงาน เพื่อให้พนักงานนั้นรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร พัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายให้เป็นระบบในการทำงานตามแผนงาน มีการจัดอบรมภาวะผู้นำ สนับสนุนการทำงานของ

ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ไปอบรมดูงานนอกสถานที่ทั้งในและต่างประเทศ และประเมินการทำงานของพนักงาน ส่งเสริมสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อเกิดความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง“การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” โดยรวมทั้ง 6 ด้านสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ด้านสมรรถนะในการสื่อสาร การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมในด้านสมรรถนะในการสื่อสารอยู่ในระดับมาก โดยจะเห็นได้ว่าการพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหาร มีอยู่ทุกระดับทุกกิจกรรมที่ทางเทศบาลได้จัดทำขึ้น อาจเนื่องมาจากการพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลนั้น มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ตนรับผิดชอบสอดคล้องกับการศึกษาของ **สถาพร วิชัยรัมย์ และไชยา ยิ้มวิไล (2558)** ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ การบริหารคน นวัตกรรม การปฏิรูปการจัดการและการบริหารงานมุ่งผลสัมฤทธิ์ อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

2. ด้านสมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมในด้านสมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ธนิศา ฐิติภากร (2546)** ผลการวิจัย พบว่า ความโปร่งใสของเทศบาลตำบลอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานเทศบาล 1.การเปิดเผยข้อมูล 2.การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของรัฐ 3.ความรับผิดชอบในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก 4.การให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการบริหารงานมีความแตกต่างกัน คือเทศบาลได้ให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการบริหารน้อยกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล

3. ด้านสมรรถนะในการทำงานเป็นทีม การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมในด้านสมรรถนะในการทำงานเป็นทีมและการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สถาพร วิชัยรัมย์ และไชยา ยิ้มวิไล (2558)** ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้แก่ การบริหารคน นวัตกรรม การปฏิรูปการจัดการและการบริหารงานมุ่งผลสัมฤทธิ์ อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

4. ด้านสมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมในด้านสมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ธนิศา ฐิติภากร (2546)** ผลการวิจัย พบว่า ความโปร่งใสของเทศบาลตำบลอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานเทศบาล 1.การเปิดเผยข้อมูลการ 2.การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของรัฐ 3.ความรับผิดชอบในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก 4.การให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการบริหารงานมีความแตกต่างกัน คือ เทศบาลได้ให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการบริหารน้อยกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล

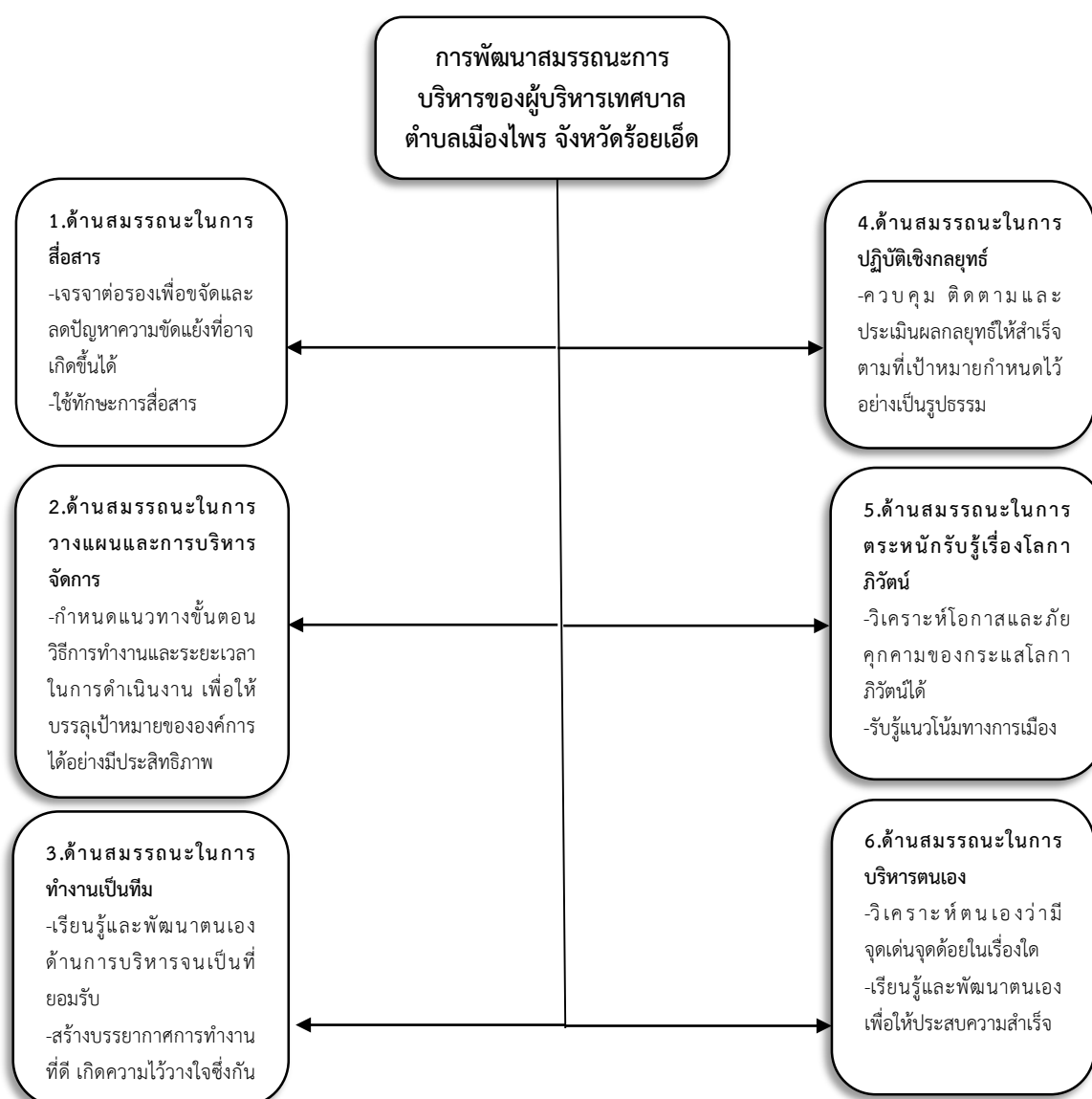
5. ด้านสมรรถนะในการตระหนักรับรู้เรื่องโลกาภิวัตน์ การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมในด้านสมรรถนะในการตระหนักรับรู้เรื่องโลกาภิวัตน์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์ (2561)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ศักยภาพการบริหารการพัฒนาของเทศบาล:กรณีศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น” ผลการวิจัย พบว่า คณะ

ผู้บริหารเทศบาลได้จัดตั้งฝ่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมและกระจายอำนาจ เพื่อใช้เป็นฝ่ายขับเคลื่อนนโยบายที่สำคัญ และมีการใช้นวัตกรรมทางการบริหารที่ประสบความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับของประชาชนพร้อมทั้งมีการขับเคลื่อนนโยบายที่มีสัมฤทธิ์ผลเชิงประจักษ์และการพัฒนาทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการเทศบาลได้ดำเนินการพัฒนาองค์กร รวมถึงการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการปฏิบัติงานอันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน

6. ด้านสมรรถนะในการบริหารตนเอง การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมในด้านสมรรถนะในการตระหนักรู้เรื่องโลกาภิวัตน์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาพร วิชัยรัมย์ และไชยา ยิ้มวิไล (2558) ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพ รวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ การบริหารคน นวัตกรรมการปฏิรูปการจัดการและการบริหารงานมุ่งผลสัมฤทธิ์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการวิจัยเรื่อง“การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย “การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” สรุปได้ว่า สมรรถนะการบริหารผู้บริหารเทศบาลทั้ง 6 ด้าน สามารถนำไปเป็นหลักการหรือแนวทางการบริหารเพื่อเพิ่มสมรรถนะผู้บริหารเทศบาล ดังนี้

1. สมรรถนะในการสื่อสาร

การเปิดกว้างการเรียนรู้ การฝึกฝนอยู่เสมอ มันจะทำให้เกิดความมั่นใจได้ การสื่อสารที่ดี ไม่ใช่แค่การพูดชัดเจนและเข้าประเด็น เพราะภาพลักษณ์และการเลือกใช้คำที่ถูกต้องจะสามารถทำให้เราโน้มน้าวเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมของผู้ฟังได้

2. สมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ

การวางแผนอย่างเป็นหลักการ โดยเน้นให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและถูกต้อง รวมถึงความสามารถในการบริหารจัดการโครงการต่างๆ ในความรับผิดชอบให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

3. สมรรถนะในการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีมไม่จำเป็นต้องเป็นหัวหน้าทีมหรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการ แม้แต่คนที่มีอำนาจอย่างเป็นทางการแต่ร่วมมือทำงาน หรือทำหน้าที่เป็นผู้ประสานทีมก็แสดงสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารที่เก่งๆ จะแสดงทั้งสมรรถนะการทำงานเป็นทีมและสถานะผู้นำ

4. สมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์

ผู้บริหารวิเคราะห์ขององค์การความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ปฏิภาณไหวพริบแก้ไขปัญหา และปฏิบัติงานต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงานและของตนเอง ความสำเร็จในการทำงาน หน่วยงานต้องควรให้ความสำคัญกับการรักษาและจูงใจผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานสูง

5. สมรรถนะในการตระหนักรู้เรื่องโลกาภิวัตน์

ปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์ต้องมีความเข้าใจในความแตกต่าง ทำให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์และความเข้าใจวัฒนธรรมที่หลากหลายสามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมเหล่านั้นได้อย่างกลมกลืน

6. สมรรถนะในการบริหารตนเอง

การบริหารตนเองเป็นสิ่งที่สามารถทำงานโดยอัตโนมัติ คือ เมื่อพบปัญหาสามารถแก้ไขปัญหาได้เอง และบริหารงานได้เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายโดยไม่ต้องรอรับคำสั่งในการดำเนินงานแต่ละครั้งใช้ หลักการจัดการตนเองผู้บริหารทุกคนล้วนมีเป็นความสามารถของผู้บริหารในการรู้จักตัวตนของตนเองมีความกระตือรือร้นและแรงจูงใจในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้นทุ่มเทและทำงานหนักเพื่อให้งานสำเร็จ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารเทศบาล ควรมีโครงการร่วมกันระหว่างชุมชนและหน่วยงานภายนอก เพื่อให้ความรู้ด้านวิชาการ และการบริหารจัดการเศรษฐกิจชุมชนให้แก่ผู้นำอย่างต่อเนื่องสร้างภาคีเครือข่ายระหว่างหน่วยงาน จะทำให้มีการพัฒนาสมรรถนะของผู้นำท้องถิ่นไปด้วย

1.2 ผู้บริหารเทศบาล ควรมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้นำท้องถิ่นให้มีสมรรถนะทางด้านการบริหารคน บริหารงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้นำกลยุทธ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสร้างหลักสูตรเพื่อพัฒนาให้ผู้นำเทศบาลมีคุณลักษณะต่างๆ ทั้งสมรรถนะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ สมรรถนะผู้นำเชิงจริยธรรม และสมรรถนะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

1.4 ผู้นำควรส่งเสริมให้มีการลงทุนพร้อมทั้งจัดหาแหล่งทุนให้กับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น รมรณคให้ประชาชนมีการประหยัด ยึดหลักความพอเพียงในการดำเนินชีวิต

1.5 ผู้นำควรนำระบบการบริหารสมรรถนะมาใช้ในเทศบาล โดยมุ่งเน้นการสรรหาคัดเลือกบุคลากร การประเมินบุคลากร การพัฒนาบุคลากรและการจ่ายค่าตอบแทนบุคลากรให้ยึดหลักพจนานุกรมสมรรถนะ (Competency Dictionary)

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็น ดังต่อไปนี้

2.1 ควรทำการวิจัยต่อยอดการพัฒนาแบบการพัฒนาสมรรถนะให้มีความเข้มข้นยิ่งขึ้น โดยรูปแบบการวิจัยพัฒนาแบบมีส่วนร่วมกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาสมรรถนะของผู้นำท้องถิ่นในการบริหารจัดการเศรษฐกิจชุมชนในจังหวัดชลบุรีจะมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และควรศึกษากลยุทธ์การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น

2.3 ควรมีการศึกษาสมรรถนะขององค์กรประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อค้นหารูปแบบเชิงบูรณาการที่ดีและทำให้เกิดความหลากหลายและเกื้อหนุนกัน

เอกสารอ้างอิง (References)

- ธนิดา ฐิติภากร. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบความโปร่งใสการบริหารงานของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์. (2561). ศักยภาพการบริหารการพัฒนาของเทศบาล: กรณีศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาพร วิชัยรัมย์ และไชยา ยี่มิโล. (2558). สมรรถนะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์โดยการใช้เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษา: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.